

Рецензія
кандидата педагогічних наук, професора
Олефіренка Тараса Олексійовича
на дисертаційну роботу **Юник Олесі Олегівни**
«Формування позитивної репутації викладача закладу вищої освіти
у професійній діяльності»
подану на здобуття ступеня доктора філософії
в галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка
за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки

Перехід сучасної цивілізації на інформаційний етап свого розвитку супроводжується кратним збільшенням обсягу інформації, глобалізацією ринку надання освітніх послуг та синхронізацією освітньої сфери з умовами ринкової економіки, що закономірно актуалізує необхідність застосування суб'єктами цієї сфери у власній професійній діяльності інноваційних технологій підвищення конкурентоздатності. Вищезначені цивілізаційні зміни сприяють утвердженню процесу формування позитивної репутації викладача закладу вищої освіти як одного з пріоритетних завдань самореалізації його особистісно-професійного потенціалу. Саме тому тематика дисертаційного дослідження Олесі Юник набуває вагомості актуальності.

Аналіз дисертаційної роботи засвідчує, що Олеся Юник використала оригінальний принцип структуризації матеріалу, який дозволив послідовно і всебічно висвітлити результати дослідження. Зокрема, слушною видається побудова першого розділу дисертації – *«Теоретичні основи формування позитивної репутації викладача закладу вищої освіти у професійній діяльності»*, де теоретично обґрунтовано, що репутація викладача закладу вищої освіти є феноменом психолого-педагогічних досліджень і окреслено її види у сучасному науковому дискурсі.

У дисертації доводиться, що репутація викладача закладу вищої освіти є суспільною думкою про його носія, сформованою на основі інформації, отриманої цільовою аудиторією завдяки особистому або опосередкованому знайомству з його здібностями, досягненнями і чеснотами, а також

негативними особистісними і професійними рисами та якостями, проявленими у процесі професійної діяльності, з чітким полюсом модальності та ступенем сформованості.

На особливу увагу заслуговує другий розділ представленої дисертації Олесі Олегівни *«Методологічні засади дослідження проблеми формування позитивної репутації викладача закладу вищої освіти у професійній діяльності»*, де:

- обґрунтовано критеріально-параметричний базис діагностики стану сформованості досліджуваного феномену;

- висвітлено технології визначення полюсу модальності репутації викладача закладу вищої освіти та ступеня його сформованості у професійній діяльності за визначеними параметрами;

- проаналізовано результати проведення контрольних замірів стану сформованості досліджуваного феномену у викладача закладу вищої освіти за кожним параметром розроблених критеріїв (констатувальний експеримент).

Під критеріями сформованості досліджуваного феномену Олесею Юник запропоновано розуміти основні ознаки та властивості означеного феномену, завдяки яким можливо встановити ступінь її сформованості, тоді як параметри репутації викладача закладу вищої освіти допомагають відобразити специфічні аспекти заданих критеріїв. *За перший критерій сформованості* досліджуваного феномену дисертанткою взято інтенсивність рефлексивно-мотиваційної спрямованості викладача закладу вищої освіти на формування позитивної репутації, а його параметрами виступають: адекватність самооцінки проміжної результативності процесу формування репутації викладача закладу вищої освіти та вмотивованість викладача закладу вищої освіти до формування позитивної репутації. *За другий критерій сформованості* репутації викладача закладу вищої освіти Олесею Юник обрано міру вираженості полюсу модальності в оцінці репутації фахівця, а його параметрами виступають: обізнаність цільової аудиторії про

репутаційні недоліки викладача закладу вищої освіти (порушення академічної доброчесності, педагогічної етики, моральних принципів тощо) та обізнаність цільової аудиторії про репутаційні чесноти викладача закладу вищої освіти (особистісні, професійні, соціальні тощо). Параметрами, які розкривають *третій критерій сформованості* репутації викладача закладу вищої освіти (ступінь прояву комунікативно-результативного аспекту досліджуваного феномену), за переконаннями дослідниці, постають: релевантність репутаційних якостей викладача закладу вищої освіти системі ціннісних орієнтирів цільової аудиторії та сформованість умінь і навичок самопрезентації у викладача закладу вищої освіти.

У третьому розділі дисертаційної роботи Олесі Юник «*Експериментальна робота з удосконалення процесу формування позитивної репутації викладача закладу вищої освіти*» висвітлено:

- три педагогічні умови цілеспрямованого формування означеного феномену, ряд педагогічних самоустановок для їх втілення під час професійної діяльності викладачів;

- організацію, перебіг та результати експериментальної перевірки ефективності розроблених педагогічних самоустановок у професійній діяльності викладачів трьох закладів вищої освіти.

Відзначаючи наукову важливість і практичну значущість дисертаційного дослідження Олесі Юник, слід висловити ряд зауважень/побажань.

1. Перший параграф першого розділу дисертаційної роботи має назву «Репутація викладача закладу вищої освіти як феномен психолого-педагогічного дослідження». Що саме мається на увазі під поняттям «феномен? У кінці означеного параграфу доцільно було б семантично обґрунтувати причини використання слова «феномен», а не «термін» чи «поняття» щодо досліджуваної Вами проблематики репутації.

2. Під час класифікації функцій професійної діяльності викладача закладу вищої освіти до цього переліку дисертанткою віднесено: термінальні

функції-цілі, інструментальні функції-засоби та операційні функції-прийоми. Було б доцільно окреслити кореляцію між функціями репутації та зазначеними вище функціями її носія.

У цілому, викладені зауваження/побажання не зменшують теоретичного та практичного значення результатів представленої дисертаційної роботи, до того ж, окремі з них можуть бути виправлені без особливих затрат енергії і часу у подальшому вдосконаленні літературного тексту дисертаційної роботи.

Отже, робота Олесі Олегівни є завершеною, самостійно виконаною науковою працею, що має вагомe теоретичне і практичне значення. Публікації повністю відображають зміст відповідних розділів дисертаційної роботи. Основні положення дослідження достатньо апробовані на науково-практичних конференціях різного рівня і висвітлені у 8 публікаціях, серед яких: 3 наукові статті у фахових виданнях України категорії «Б», 1 стаття в міжнародному науковому фаховому виданні, 4 праці апробаційного характеру.

Таким чином, вважаю, що представлена дисертація Юник Олесі Олегівни «*Формування позитивної репутації викладача закладу вищої освіти у професійній діяльності*» за своїми актуальністю, науково-теоретичним рівнем, новизною постановки та розв'язання проблем, практичним значенням відповідає чинним вимогам, які ставляться до такого типу робіт, і тому може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Рецензент:

кандидат педагогічних наук, професор,
декан педагогічного факультету
УДУ імені Михайла Драгоманова

